

การศึกษารายได้ และค่าใช้จ่ายของราษฎรในสถานีสาคิด และถ่ายทอดการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม ตามพระราชดำริบ้านแปกแซม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา รายได้ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนหนี้สิน ทรัพย์สิน และการออม ของราษฎรในสถานีสาคิดและถ่ายทอด การเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม ตามพระราชดำริ บ้านแปกแซม กับความสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ใน 3 องค์ประกอบ คือ ความ พอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และ 2 เงื่อนไข คือ คุณธรรม และความรู้ โดยใช้ แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลหัวหน้าครัวเรือนบ้านแปกแซม จำนวน 130 ครัวเรือน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อ การวิจัยทางสังคมศาสตร์

ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน พบว่า หัวหน้าครัวเรือนมีอายุเฉลี่ย 40 ปี ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีสถานภาพสมรส และไม่รู้หนังสือ นับถือศาสนาพุทธ (และนับถือผีด้วย) มีสมาชิกใน ครัวเรือนเฉลี่ย 5 คน ทุกครัวเรือนมีที่ดินเป็นของตนเองโดยได้มาจากการครอบครองจับจองเฉลี่ย 3 ไร่ และได้รับจัดสรรที่ดินจากโครงการครัวเรือนละ 4 ไร่ ราษฎรส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างในโครงการ สถานีสาคิดถ่ายทอดการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม ตามพระราชดำริ และทำการเกษตร

จากการศึกษารายได้ และค่าใช้จ่ายของราษฎรในสถานีสาคิด และถ่ายทอดการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม ตามพระราชดำริบ้านแปกแซม พบว่า ครัวเรือนบ้านแปกแซมมีรายได้เฉลี่ยรวม เป็นเงิน 47,564.12 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายได้ในภาคการเกษตรถึงร้อยละ 91.21 ครัวเรือนมีรายได้ที่ เป็นเงินสดเฉลี่ย 32,055.38 บาท และรายได้ไม่เป็นเงินสดเฉลี่ย 15,508.73 บาท รายได้ที่เป็นเงินสด เกือบทั้งหมดได้จากการรับจ้างในสถานีฯ ที่เหลือเป็นรายได้ปลูกพืชขาย ส่วนรายได้ที่ไม่เป็นเงินสด เป็นรายได้จากการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคและใช้ในพิธีกรรม ครัวเรือนส่วนใหญ่ มีทรัพย์สินเป็นของตนเองถึงร้อยละ 98.46 ซึ่งทรัพย์สินส่วนใหญ่เป็นทรัพย์สินนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 96.98 และครัวเรือนบ้านแปกแซมมีการออมเพียงร้อยละ 14.62

ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนบ้านแปกแซม เหลือรวมเป็นเงิน 24,349.46 บาท โดยร้อยละ 97.66 เป็นค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่จ่ายเป็นเงินสดเพื่อใช้ในการครองชีพ ได้แก่ ค่าอาหาร เครื่องนุ่งห่ม การศึกษา ค่ารักษาพยาบาล ค่าเดินทาง ค่าพิธีกรรม และอื่น ๆ สำหรับค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรมีเพียงร้อยละ 2.34 เป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคในครัวเรือน และครัวเรือนบ้านแปกแซมมีปัญหาหนี้สินเพียงร้อยละ 24.62 โดยเป็นหนี้จากการผ่อนรถจักรยานยนต์ รถยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

ความสมดุลระหว่าง รายได้ และค่าใช้จ่าย ของครัวเรือนบ้านแปกแซม พบว่า มีความสมดุลทางด้านเศรษฐกิจร้อยละ 75.38 ส่วนครัวเรือนที่เหลืออีกร้อยละ 24.62 มีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย และมีปัญหาหนี้สิน

หลักคิด และหลักปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิตของครัวเรือนบ้านแปกแซมที่สอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ใน 3 องค์ประกอบ (ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง) และ 2 เงื่อนไข (คุณธรรม และความรู้) พบว่า ครัวเรือนบ้านแปกแซม มีหลักคิด และ หลักปฏิบัติ ใน 2 เงื่อนไข อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 56.46 และ 68.08 ตามลำดับ ส่วนหลักคิดใน 3 องค์ประกอบ เรื่องความมีเหตุผล อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 46.54 แต่หลักปฏิบัติใน 3 องค์ประกอบ เรื่องความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 55.02

การดำเนินชีวิตในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของครัวเรือนบ้านแปกแซม เริ่มไม่พอเพียง ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า การดำเนินชีวิตมีความสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง ร้อยละ 57.19 โดยมีความสอดคล้องด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 89.04 ด้านสังคมในระดับปานกลาง ร้อยละ 61.35 และด้านเศรษฐกิจในระดับน้อย ร้อยละ 49.81 ดังนั้น ในการพัฒนาชุมชนบ้านแปกแซมควรนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นแนวทางในการพัฒนา เพื่อให้ชุมชนมีการดำเนินชีวิตบนทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ อย่างมีสำนึกในคุณธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

The study of income and expense of farmers in the responsible areas of the Royal Project in demonstrating and transferring agriculture, forestry, and environment management according to the Royal Initiative at Ban Pak Sam, Tambon Piang Luang, Wiang Hang District, Chiang Mai Province aims to study the income, expenses, liabilities, assets and savings of those people in three elements: appropriateness, reasonableness, and self-immunity, as well as two conditions: virtue and knowledge. The methodology of research was to interview 130 family leaders, and then analyze data by using SPSS program.

According to the basic information of the households, family leaders' ages are averagely 40 years old males. Most of them are married and illiterate. They are Buddhist (and also respecting ghosts), and there are approximately 5 members in each family. Every household owns the land from the project 4 rais each, and their occupations are employees in the Royal Project in demonstrating and transferring agriculture, forestry, and environment management according to the Royal Initiative at Ban Pak Sam.

Findings from the study of income and expense of farmers in the responsible areas of the Royal Project in demonstrating and transferring agriculture, forestry, and environment management according to the Royal Initiative at Ban Pak Sam indicates that households in Ban Pak Sam earn average income at 47,564.12 baht. Income is mainly from agricultural part at 91.21%. The households earn cash averagely 32,055.38 baht, and non cash 15,508.73 baht. Most

incoming cash of the households are earned from the Royal Project at Ban Pak Sam, and the rest are earned from planting and harvesting. Most households own their own assets 98.46% which are mostly outside the agricultural part at 96.98%. The households at Ban Pak Sam have savings at 14.62%.

The expense of households at Ban Pak Sam is averagely 24,349.46 baht which 97.66% of them are expenses outside the agricultural part. Most expenses are made in cash for the purpose of everyday living such as food, clothes, education fees, medical expenses, traveling expenses, ritual expenses, etc. The expenses inside the agricultural part are only 2.34% which are expenses of planting and farming. Households at Pak Sam have liabilities at only 24.62% which are mostly loans for vehicles and electric equipments.

Regarding to the balance between income and expense of households at Ban Pak Sam, it is found that the economic balance is 75.38%, and the rest 24.62% do not earn enough income to cover their expense, thus create liabilities.

Regarding to Principles and Practice of living of households of Ban Pak Sam according to the sufficiency theory in three elements (appropriateness, reasonableness, and self-immunity) and two conditions (virtue and knowledge), it is found that households at Ban Pak Sam have principles and practice in 2 conditions at the midlevel at 56.46% and 68.08% respectively. However, their principles and practice in 3 elements about the reasonableness is at the low level 46.54%, and the practice in 3 elements about the appropriateness, the reasonableness and the self-immunity are at the mid level at 55.02%.

Condition of living in terms of economic, social, and environment aspects of households at Ban Pak Sam starts to be insufficient. Findings indicate that the living according to the sufficiency theory is only at the mid level 57.19%. The relation with the environment is at the high level at 89.04%, the social is at the mid level at 61.35% and the economic is at the low level at 49.81%. Therefore, the developing of Ban Pak Sam community should concentrate on the theory of sufficiency theory as the main principle for development in order to let the people live their lives at the middle path with carefulness. They should as well remind themselves about appropriateness, reasonableness, and self-immunity to protect themselves from any effects which are made from internal and external changes. They should use their knowledge and their carefulness in living and doing their work with virtue and honesty.